

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

Magosliget

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

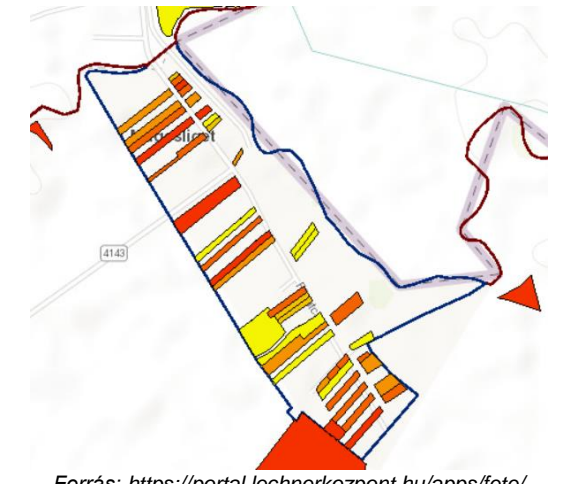

Magosliget

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

Fehérgyarmati járás

Szervezet neve:

Dátum: 2022.06.

 <p>Forrás: https://www.google.com/maps/place/Magosliget</p>	<p>Terület: 5,17 km² Lakónépesség: 311 fő Jogállás: Község Járás: Fehérgyarmati Megye: Szabolcs-Szatmár-Bereg Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: IGEN Jelentős munkanélküliséggel sújtott település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: IGEN</p>
<p>Település térképe</p>	<p>Jogosultság adatok</p>
 <p>Forrás: https://portal.lechnerkozpont.hu/apps/fete/</p>	 <p>Forrás: https://portal.lechnerkozpont.hu/apps/fete/</p>
<p>Eladósodottság-térkép</p>	<p>Szegregátum-térkép</p>

ADATTÁBLA

	KSH adata	HELYI BECSLÉS
Település neve	Magosliget	
Megye	Szabolcs-Szatmár-Bereg	
Járás	Fehérgyarmati	
Programba vonás köre	4	
Szervezet neve		
Lakosságszám (2021)	311	
Lakosságszám változása 2021/2011 (%)	114%	
15 év alattiak aránya (2021)	22,8%	
15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	92%	
60 éves és idősebbek aránya	9%	
60 éves és idősebbek számának változása 2021/2012 (%)	104%	
Lakásszám (2011)	88	
Üres lakások száma (2011)	13	
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	0	
Lakásszám a szegregátumban (2011)	0	
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	0	
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	0	
Lakások száma (2019)	89	
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	62	
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	27	
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	84	
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	33	
WC nélküli lakások száma (2019)	32	
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	3	
Egy szobára jutó lakó (2021)	1,5	
Egy főre jutó szja alap, ezer Ft (2019)	178 425 Ft	
Egy főre jutó szja alap klaszter átlagtól való eltérése,% (2019)	84%	
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	950 000 Ft	
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	6	
Kiinduló kvóta érték kerekítve	3	

1. A település leírása

1.1 A település pozíciója (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

A település fekvése, távolsága a járásközponttól, megyeszékhelytől, nagyobb munkaerőpiaci központtól, illetve közösségi közlekedés helyzete. Növekvő vagy csökkenő lakosság, el- és bevándorlás mértéke, szegregátumban élők/roma lakosság aránya. Helyi és térségi gazdaság munkaerőfelszívó képessége a célcsoport szempontjából. A településen elérhető szolgáltatások. A célcsoportot érintő, lakhatási és foglalkoztatási szempontból releváns önkormányzati fejlesztések felsorolása az elmúlt időszakban.

Település fekvése

A település Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, a Szatmári-síkságon, az ukrán határ mellett található. A 491-es útról Tiszabecsnél leágazó alsórendű úton közelíthető meg. A legközelebbi város Fehérgyarmat, melytől 34 km-re fekszik. Uszka 3 km, Tiszabecs 7 km, Kispalád 5 km, Magosliget 11 km távolságra található. A megyeszékhely, Nyíregyháza 107 km-re található, míg a főváros, Budapest eléréséhez 330 km-t kell utazni. Magosliget a Fehérgyarmati Kistérség egyik települése, tehát a leghátrányosabb helyzetű települések, közé tartozik.

Munkaerőpiaci lehetőségek

A településen az egyetlen foglalkoztató az önkormányzat, amely állandó munkát nagyon kevés főnek tud biztosítani. A közfoglalkoztatás nyújtotta lehetőségeket azonban minden évben az engedélyezett maximális létszámig kihasználják. A lakosság alig több mint 6 %-ának van állandó munkaviszonya, illetve olyan időszakos jövedelme, amely nem közfoglalkoztatásból származik.¹

Térségi-, helyi szolgáltatások

Magosliget Község Önkormányzata az igazgatási feladatait a Méhteleki Közös Önkormányzati Hivatal kirendeltségeként látja el.

Településen elérhető, igénybe vehető szolgáltatások:

- Bölcsőde,
- Magosligeti Napközi Otthonos Óvoda
- Jó kis hely –közösségi szolgáltató tér
- Házi orvos heti egy alkalommal
- Védőnői szolgálat heti egy alkalommal,
- Mozgóposta,
- Könyvtárbusz-kéthetente egy alkalommal,
- Falugondnoki szolgálat
- Művelődési ház

Az általános iskolai nevelés a Tiszabecsi II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolában valósul meg. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás tekintetében a település a Felső-Tisza Vidéki Gyermekjóléti és Szociális Intézményfenntartó Társulás tagja.

¹ Helyi Esélyegyenlőségi Program

A támogató szolgálatot a Szatmári Szociális Társulás által vehetik igénybe.

A szociális étkeztetést és a házi segítségnyújtást a községben a Sonkád és Mikro körzete Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltatási Társulás biztosítja – az ételt, helyben, az óvoda konyháján főzik.

A Felső-Tisza Vidéki Többcélú Kistérségi Társulás főleg pályázatok elkészítésében nyújt segítséget.

Közlekedés: fő közösségi közlekedés, járatsűrűség

A településen végighalad a 4143-as út, közúton csak ezen érhető el. Vasútvonal nem érinti a települést. A legközelebbi vasútállomások: Zajta, vagy Rozsály megállóhelyek a MÁV Nyíregyháza–Mátészalka–Zajta-vasútvonalán. Mindkettő több mint 20 kilométerre. A településen helyi tömegközlekedés nincs. A helyközi tömegközlekedést a Szabolcs-Volán Zrt. biztosítja napi 4, illetve 5 járatpár indításával, az iskolai előadási napok függvényében:²

- Debrecen-Mátészalka-Fehérgyarmat-Magosliget
- Fehérgyarmat-Szatmárcseke-Magosliget
- Fehérgyarmat-Kölcse-Magosliget
- Fehérgyarmat-{Mánd/Nemesborzova}-{Magosliget/Kispalád}

A tömegközlekedés hiánya, valamint a közszolgáltatások távolsága miatt egyre több háztartásban van személyautó.

Iskolabusz viszi a gyermekeket a tiszabecsi iskolába. Magosligeti önkormányzat busza, pedig a szomszéd településről hozza-viszi a gyermekeket a Magosligeten működő bölcsődébe, óvodába.

Társadalmi szerkezet

Az állandó lakosság szinte 100%-a magyar állampolgár. Több olyan lakos van, aki a szomszédos Ukrajnából költözött a településre, többnyire házasságkötéssel. A magyar állampolgárságot ők megszerezték. 2001-ben a település lakosságának 84%-a magyar, 16%-a cigány nemzetiségűnek vallotta magát.³

1. táblázat Lakónépesség (fő)

Év	Fő	Változás
2015	346	bázis év
2016	335	96,82%
2017	326	97,31%
2018	320	98,16%
2019	314	98,13%
2020	311	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. táblázat Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)

Év	Fő
2015	n.a.

² <https://www.volanbusz.hu/hu/menetrendek/telepules-szerinti-menetrendi-kereso/M#horgony>

³ Helyi Esélyegyenlőségi Program

Év	Fő
2016	-62
2017	-48
2018	-31
2019	-41
2020	n.a.

Forrás: TEIR

A település lakossága az elmúlt években csökkent, 5 év alatt a lakosság száma kb. 35 fővel lett kevesebb, emellett magas az elvándorlási arány.

3. táblázat Állandó népesség összetétele korcsoportok szerint (2018)

Korcsoport	Fő	
	Összesen	Összesen
Állandó népesség száma	329	100%
0-14 éves	82	25%
15-17 éves	15	5%
18-59 éves	202	61%
60-64 éves	14	4%
65 év feletti	16	5%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. táblázat Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index
2015	23	89	25,84%
2016	19	87	21,84%
2017	17	87	19,54%
2018	16	82	19,51%
2019	18	80	22,50%
2020	19	85	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A korcsoport összetétel tekintetében a 2018. évi adatok alapján a településen élők 61 %-a aktív korú, a 0-17 évesek aránya 30 %, a 60 év feletti aránya mindössze 9 %. Fiatalos a település népegykeletének szerkezete.

KSH adatok a nyitó adattáblából:

Lakosságszám (2021)	311
Lakosságszám változása 2021/2011 (%)	114%
15 év alattiak aránya (2021)	22,8%
15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	92%
60 éves és idősebbek aránya	9%
60 éves és idősebbek számának változása 2021/2012 (%)	104%
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	0
Egy főre jutó szja alap, ezer Ft (2019)	178 425 Ft
Egy főre jutó szja alap klaszter átlagtól való eltérése % (2019)	84%

Helyi fejlesztések.

Az Önkormányzat lakhatási szempontól releváns, nyertes pályázata:

Cím	Pályázati azonosító	elnyert támogatás
Magosligeti óvoda felújítása és bővítése, bölcsődei csoport kialakítása.	TOP-1.4.1-15-SB1-	262 885 726 Ft
" Jó kis hely" közösségi tér infrastrukturális fejlesztése Magosligeten	EFOP-2.1.2-16- Gyerekesély programok infrastrukturális háttere	20 000 000 Ft
Ovi-bölcsi játszótér Magosligeten	MFP-OUF/2019 – Óvoda udvar	4 987 290 Ft
Orvosi eszközök beszerzése Magosliget község házi orvosi szolgálata részére	MFP-AEE/2019 – Orvosi eszköz	4 791 620 Ft

Forrás: https://www.palyazat.gov.hu/tamogatott_projektkereso; <https://kormany.hu/miniszterelnokseg/magyarfaluprogram>

Polgármester asszoyn tájékoztatása szerint 2022. júniusában a településen 330 fő él, a lakosság szám növekedése a születéseknek köszönhető.

Következtetések a település...

...térsgégi pozíciója tekintetében:

- rossz pozíció: nincsenek helyben munkahelyek és nincsen helyben elegendő szolgáltatás, és a térségi munkaerőpiac és szolgáltatások nehezen érhetőek el, a közlekedési viszonyok kedvezőtlenek, az útviszonyok rosszak, és a közösségi közlekedés nem megfelelő;
- közepes pozíció: helyben viszonylag elégségesek, illetve a közelben elérhetőek a szolgáltatások, a munkaerőpiac viszont nehezebben érhető el. Ha van is munkahely a közelben, az nem kompatibilis a célcsoport munkavállalási képességeivel;
- jobb pozíció: a munkaerőpiac viszonylag könnyen elérhető, vannak a közelben megfelelő munkahelyek, illetve jó közlekedési kapcsolatokkal rendelkezik a település, és a szolgáltatások is elérhetőek.

...vegyes társadalmi szerkezetének fenntarthatósága tekintetében:

- gettósodó település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya nő a településen belül, a nem roma háztartások nagy arányban elköltöznek a településről. A települése lakossága jellemzően stagnál vagy nő;
- billegő település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya egyharmadnál magasabb, de kevesebb, mint a település lakosságának fele. A magasabb státuszú háztartások elköltöznek a településről. A település lakossága jellemzően enyhén csökken;
- jobb státuszú, vegyes összetételű település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya alacsonyabb, a nem roma lakosság közül a fiatalok egy része elköltözik a településről. A település lakossága jellemzően csökken.

1.2 A település szerkezetének leírása (fél oldal)

A fejezet tartalma

A település központja és a szegregátumok állapota, a szilárd útburkolattal való ellátottság, közművek rendelkezésre állása, a helyi adottságok alapján hol, melyik településrészen vannak a legkritikusabb (külön: árvizes részek) és a fejleszhető részek. Szegregátumok száma és elhelyezkedése. Van-e a településen elég lakható ingatlan, van-e elég felújítható ingatlan a településen, hogyan alakultak a lakóingatlan adás-vételek az elmúlt években.

KSH adatok a Nyitó adattáblából:

Lakásszám (2011)	88
Üres lakások száma (2011)	13
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	0
Lakásszám a szegregátumban (2011)	0
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	0
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	0
Lakások száma (2019)	89
WC nélküli lakások száma (2019)	32
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	3
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	950 000 Ft
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	6

Lakások száma (2019)	89
Közüzemmi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	62
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	27
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	84
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	33

A település Fő utcája aszfaltozott, egyetlen mellékutcáján ezt még nem sikerült biztosítani. Áramszolgáltatás biztosított mindkét utcában, a bekötés aránya 100%. - A gázszolgáltatás szintén biztosított a településen, az igénybevevők aránya 50% körüli, de az elmúlt időszakban egyre többen igénybe vették annak lehetőségét, hogy ingyen biztosítják a gázcsanak telepítését az ingatlanra.

A vízszolgáltatás szintén az egész településen biztosított, csak elvétve van olyan lakóház, ahol legalább az udvaron ne lenne fúrott kút. Ehhez kapcsolódik a szennyvízelvezetés, amely szintén közművesített a településen, de itt a kihasználtság aránya 50 % alatti. Internet-szolgáltatás biztosított, a kihasználtsága az évek során folyamatosan növekszik, szinte már csak az idősek lakta ingatlanokban nincs bekötés. Kábel-tv szolgáltatás is működik a településen.⁴

⁴ Helyi Esélyegyenlőségi Program

Településen jelen lévő közműszolgáltatók: ⁵

- SZAMOSNET Informatikai és Telekommunikációs Szolgáltató Kft.
- OPUS TIGÁZ Gázhálózati Zrt.
- OPUS TITÁSZ Áramhálózati Zrt.
- Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.

Több évvel ezelőtt jellemző volt, hogy a település egyetlen mellékutcájában, a Törökszentmiklósi utcában építettek és laktak a romák, illetve a falu elején. Ma már ez nem jellemző, hiszen már a település egész területén szétszórta vásároltak lakásokat. Ahogy az idősebb magyar népesség elhalálozik, igyekeznek a lakásokat a romák megvásárolni. Ennek következtében nem alakultak ki a községben telepek, szegregátumok, nincsenek szegregációval veszélyeztetett területek.⁶

Polgármester asszony tájékoztatása szerint a Törökszentmiklósi út a szegregátum, itt 3 család él.

Következtetés a településre jellemző területi szegregáció jellegének és mértékének tekintetében:

- az egész település szegregátum;
- a településen belül a szegregált részek a település nagyobb részét teszik ki;
- településen belül a szegregált részek a település jelentős hányadát, de kevesebb mint felét teszik ki,
- településen belül csak kisebb szegregált részek vannak;
- a szegregátum a fő településtesttől távolabb, elkülönült településrészként helyezkedik el;
- nincs szegregált rész a településen.

⁵ <https://ekozmu.e-epites.hu/alkalmazas/lakossag/menu/terkep/tajekoztatas/kozmuterkep>

⁶ Helyi Esélyegyenlőségi Program

1.3 Lakhatással kapcsolatos fejlesztések (fél oldal)

A fejezet tartalma

A településen történt lakhatással kapcsolatos fejlesztések, amelyeket az elmúlt 10-15 évben valósítottak meg, külön hangsúllyal a 2014-2021 uniós programozási időszak EFOP telepprogramjára, esetleg az előző időszak TÁMOP telepprogramjára. A megvalósított programok eredményei (új, felújított lakások, bérlakások elosztásának módszere: milyen célcsoportoknak, milyen kiválasztással). A lakhatási körülmények javítását célzó szoft programokkal kapcsolatos vélemények feltárása is szükséges.

A településen nem voltak lakhatással kapcsolatos fejlesztések az elmúlt 10-15 évben. Nem akartak az EFOP programja pályázni, mert nem akartak feszültséget a településen.

Polgármester asszony tájékoztatása alapján az önkormányzat segítséget nyújt napelem, nyílászáró cserére vonatkozó pályázatok benyújtásához.

1.4 Az önkormányzat perspektívája és szerepvállalási készsége a programban (fél oldal)

A fejezet tartalma

Együtműködő, nem együtműködő, mennyire támogatja a településen belüli mobilizációt (szegregátumból kifelé, ha releváns) illetve a településről történő kifelé mobilizáció blokkolásához fűződik-e valamilyen érdeke? (pl. gyerekszám csökkenése a helyi intézmények működése miatt kockázatos, településüzemeltetéshez kapcsolódó közmunka, egyéb függőségi rendszerek)

Polgármester asszony igen elfoglalt, polgármesterség mellett a botpaládi iskolában tanít, valamint ő a Jó kis hely szakmai vezetője is.

Polgármester asszony szeretne a MÁLTA-val hosszú távon együttműködni.

A szociális bérlakásokra nyitott az önkormányzat, szükség lenne rá a településen, de mindenképpen beleszólást szeretne a családok kiválasztásába, hátrányos helyzetű magyar családokat is szeretnének bevonni. Így okozná a legkisebb feszültséget a településen.

Következtetések az önkormányzat együttműködési készségét illetően:

- a bérlakásfejlesztéseket az önkormányzat alapvetően elutasítja;
- a bérlakásfejlesztésekkel szemben erős fenntartásai vannak (mivel eredendően konfliktusforrást lát benne), de ha kontrollálhatja, hogy hol és kik számára valósul meg, illetve a település egésze számára is látja az előnyét, akkor esetleg érdekeltté tehető benne;
- a bérlakásfejlesztéseket támogatja, a lakáskörülmények javításának és a településfejlesztésnek az eszközét látja benne.

2. A lakosság helyzete (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

Foglalkoztatottság és jövedelmek szintje a célcsoport tekintetében: milyen típusú munkákat végeznek (közfoglalkoztatottság, alkalmi/idegény munkák, hetelés, stb.), milyen jövedelemért, ezekben körülbelül hány fő érintett. Legfőbb szociális problémák (élethelyzetek, devianciák, eladósodottság, uzsora, perspektívák, mely szolgáltatásokhoz nem férnek hozzá, nem megfelelő minőségű szolgáltatások). Családok szociális helyzetük szerinti besorolása.

2001-ben a település lakosságának 84%-a magyar, 16%-a cigány nemzetiségűnek vallotta magát. Kevesen vallják magukat romának, az arányuk legalább 60-70%. Lakosság átlagéletkora 40-45 év.

Polgármester asszony elmondása alapján az utóbbi években nő a lakosság száma, jelenleg 330 fő, főként a születéseknek köszönhetően. Nagyrészt a roma családokban születnek gyermekek. A településen lakosságát tekintve vegyesen élnek magyarok és romák. A lakosságra jellemző a „vándorlás”, ki-és beköltözés, együttélésekkel, házasságokkal. A családsegítő meglátása szerint a vegyes házasságokkal inkább lesüllyednek a párok.

Öregkori nyugdíjas kevés él a településen (6 fő), őket a gyermekeik vagy magukhoz vették, vagy nyugdíjas otthonba költöztek.

Több sokgyermekes (13-14 fős) nagycsalád él a településen.

Polgármester asszony elmondása alapján jelenleg a kiskorú gyermekek aránya 40%, aktív korúak aránya 51%, 9% a nyugdíj szerű ellátásban részesülő.

Növekszik a fiatal, kiskorú várandósok száma. Magosligeten is van egy fiatal pár. Polgármester asszony felvette közfoglalkoztatásba dolgozni a fiatal párt, így a gyermeket haza tudják vinni. Egy család van védelemben, 3 család alapellátásban (elhanyagolás, iskolai hiányzások). Az elmúlt 3-4 évben 8 gyermeket emeltek ki, nem történt visszagondozás, a szülők nem keresték a gyermekeket.

Vannak családok, ahol 12-13 fő él együtt.

Uzsoráról nem tudnak. Boltocskázást valószínűsítik a településen. A cigarettacsempészet és az ukrán áruk árulása a háború miatt visszaesett.

Az adósságokról, tartozásokról nem beszélnek (sok családnak van), szégyellik, mértéke nem ismert.

Aktív korúak közül jelenleg 70-en vannak közfoglalkoztatásban (2022.06.). Az aktív korúak vagy vállalkozóként (két roma vállalkozó is van a településen) vagy őstermelőként, vagy munkaerőpiacon foglalkoztatásban dolgoznak.

A közfoglalkoztatáson túl az önkormányzat keveseknek tud munkalehetőséget biztosítani a településen élők számára, a megfelelő végzettség hiányában. A szomszédos településekről járnak dolgozni, mivel a helyben lakók közül nem rendelkeznek a munkaviszonyhoz szükséges iskolai végzettséggel (óvónő, falugondnok, önkormányzaton dolgozó köztisztviselő). A „Jó kis helyben” dolgozó 4 munkatársból csak egy fő helybeli, 3 fő szintén a szomszédos településekről jár át Magosligetre, szintén a szakképesítés hiánya miatt nem tudnak helyben lakónak munkát biztosítani. Az őstermelők száma a településen 15-20 fő. Egy részük családi

gazdálkodás formájában működik, így biztosítja a munkaviszonnyal nem rendelkező családtagok biztosított jogviszonyát. Ők főként szántóföldi növénytermesztéssel, kisebb részük kordonos uborka termesztésével foglalkozik.⁷

Az input árak megnövekedése miatt a korábbi évekhez képest kevesebben uborkáznak.

5. táblázat Közfoglalkoztatás

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma										
Magosliget	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	2021. év	2022 01 - 04. hó
Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása	5	22	4	13	25	26	36	30	36	45
Országos közfoglalkoztatási program támogatása	10	12	7	8	8	7	6	3	2	3
Járási startmunka mintaprogram támogatása összesen	41	41	60	31	21	23	20	19	20	20
-- Mezőgazdaság	15	30	34	14	12	15	8	6	6	8
-- Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás	-	-	-	-	-	-	10	9	10	6
-- Szociális jellegű program	26	11	26	17	9	8	2	4	5	6
-- Egyéb startmunka mintaprogram	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-- Magas hozzáadott értékű program	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mindösszesen	56	75	71	51	53	56	61	51	58	68
Közfoglalkoztatási mutató	30,45%	38,94%	34,03%	22,22%	23,04%	25,09%	26,83%	22,25%	25,87%	30,05%
Ellátásban nem részesülő álláskeresők száma zárónapon	18	10	12	13	14	7	7	11	9	9
Álláskeresési ellátásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	8	2	10	6	7	5	6	10	11	8
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő álláskeresők száma zárónapon	7	10	5	7	14	17	9	10	8	3
Regisztrált álláskeresők száma zárónapon	33	22	27	26	35	29	21	31	28	19

⁷ Helyi Esélyegyenlőségi Program

Közfoglalkoztatásban részt vevők havi átlagos létszáma										
Magosliget	2013. év	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	2018. év	2019. év	2020. év	2021. év	2022 01 - 04. hó
-- Ebből tartós álláskereső	2	1	2	1	1	2	2	3	5	6
Nyilvántartott álláskeresők relatív mutatója	17,75%	11,46%	12,70%	11,26%	15,30%	13,13%	9,17%	13,20%	12,39%	8,52%
Munkavállalási korú (15-64 éves) népesség száma	184	192	210	231	231	224	229	231	226	226
	1%	2%	3%	4%	5%	6%	7%	8%	9%	10%
	11%	12%	13%	14%	15%	16%	17%	18%	19%	20%+

Forrás: http://kozfoglalkoztatasi.bm.hu/statisztika/terkep/_VASA168.HTM

6. táblázat A Nyilvántartott álláskeresők száma (2022. 04. 20-i állapot szerint)-

Nyilvántartott összes	365 napnál hosszabb ideje	Járadék típusú ellátás	Segély típusú ellátás	FHT, RSZS	Munkavállaló korú népesség ⁸	Relatív mutató % ⁹	Arányszám ¹⁰
22	6	2	6	3	226	9,73	2,55

Forrás: https://nfsz.munka.hu/nfsz/document/2/1/6/7/doc_url/T01_2022_04.pdf

A település aktív korú lakosságából 68 fő van közfoglalkoztatásban és a nyilvántartott álláskeresők száma 22 fő. Amióta a közfoglalkoztatás ilyen hosszú időtartamban működik a községben szinte nullára csökkent azoknak a száma, akik távolabb keresnek munkalehetőséget. Ennek oka az, hogy az ott megszerzett jövedelmükből, ha a szükséges kiadásokat teljesítik – utazás, albérlet, étkezés, rezszi – szinte csak annyi pénzük marad, mint amit helyben is megkapnak, hiába töredéke annak, amit távolabb keresnének. Önkormányzat, amíg támogatást kap közfoglalkoztatásra, mindig ki fogja használni a lehetőségét, hiszen ez az egyetlen jövedelemforrás a településen élők 96%-a részére.¹¹

Közfoglalkoztatási programelemek:

- mezőgazdasági programelem,
- zöldség-gyümölcs feldolgozás, tartósítás

A Felső-Tisza-Vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság, közfoglalkoztatás keretében (lehetőségeikhez mérten) évente átlagosan 5 fő foglalkoztatását biztosítja.¹²

A magasabb iskolai végzettséget igénylő munkakörök betöltésére sok esetben sajnos nincs alkalmas ember a településen. Így más településről, jár dolgozni a falugondok, az önkormányzat köztisztviselője, és több óvónő.

⁸ Munkav. korú népes. fő - a KSH népszámlási ill. népességnyelvántartási adatai az előző év január 1-i állapot szerint. (15-64 éves férfiak és 15-64 éves nők száma)

⁹ Relatív mutató - a nyilvántartott álláskeresők a munkavállalási korú népesség %-ában

¹⁰ Arányszám - a relatív mutatóhoz az országos relatív mutatóhoz viszonyított aránya

¹¹ Helyi Esélyegyenlőségi Program

¹² Helyi Esélyegyenlőségi Program

Településre jellemző az alacsony iskolai végzettség. Igen magas az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők aránya a településen. Átlagosan évente egy-két fő szerez a 8 általánosnál magasabb végzettséget. Több alkalommal lett volna már lehetőség akár helyben, akár a szomszédos településeken az alapfokú iskolai végzettség megszerzésére, de sajnos a településen élők közül senki nem élt ezzel a lehetőséggel. Talán azért is nem, mert egyelőre így is biztosítva van a foglalkoztatásuk.¹³

Gazdaságfejlesztő program nincs a településen.

Jelenleg a településről 15-20 férfi jár el dolgozni az építőiparba. Emellett a Coloplastba járnak dolgozni, Botpaládon vagy Tiszabecsen szállnak fel a céges buszra.

Korábban a Tranzit Ker-hez jártak többen dolgozni, az idén már nem.

Családtípus	Családok száma
<u>Teljes nyomorban élő családok:</u> hosszabb távon is intenzív segítségre szoruló, alapvetően nincs munkaképes tagja a családnak, a család súlyos problémákkal küzd, tartós betegség/szenvedély-/mentális betegség jelen van. Teljes nyomorban élő család, akár magasfokú eladósodottság is jellemzi a családot. Ha van gyermek a családban, szülői kompetencia súlyosabb hiánya jelenik meg.	0
<u>Minimális önfenntartó képességgel rendelkező családok:</u> megélhetési gondokkal küzdő család, de van olyan tagja, aki valamilyen szintű munkát végez, akár alkalmi/idénymunkát, akár közfoglalkoztatásban vesz részt. A gyerekekről alapvetően gondoskodnak. Fejleszhető a család munkaerőpiaci részvétele.	40
<u>Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok:</u> viszonylag rendszeres munkával és jövedelemmel rendelkező család, ami nem feltétlenül jelent bejelentett munkából származik. Kiegyensúlyozottabb, rendszeres életvitellel rendelkeznek. Gyermeknevelési kompetenciáik viszonylag jók. Munkaerőpiaci részvétel fejlesztésére itt is szükség lehet.	10

¹³ Helyi Esélyegyenlőségi Program

3. A lakásállomány helyzete (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

Épületek állapota, az életveszélyes, illetve kritikus állapotú házak számossága, aránya a településen, illetve a szegregátum(ok)ban. Tulajdonviszonyok elsősorban a segítségre szoruló családok körében (legális tulajdonviszonyok, mennyire jellemző albérlet, uzsora bérlet, szívességi lakáshasználat), ezek mértékének becslése. Lakósűrűségi viszonyok vizsgálata (a statisztikai adatok és a valós helyzet összevetése). Üres ingatlanok, illetve megvásárolható ingatlanok (ház, telek) száma (kapcsolódóan az üres ingatlanok tulajdonosi viszonyai, tehermentesek-e, ténylegesen megvásárolhatók-e).

Magosliget községben a lakások száma a TeIR adatbázis alapján 2019-ben 89. Ebből 85 lakott. A településen nincs bérlakás. Nincs szükség szociális lakhatás biztosítására, mindenkinek biztosított a lakhatása magántulajdonú ingatlanokban. A településen, egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs. A településen jelenleg egy olyan ház van, amely nem felel meg a minimális elvárásoknak sem, néhány évvel ezelőtt ugyanis tűz ütött ki benne. Ezután egy ideig még lakták a házat, de jelenleg nem él ott senki. Hajléktalan nem él a faluban. Az alacsony jövedelem miatt vannak olyan háztartások, ahol nem tudják időben teljesíteni a fizetési kötelezettségeket, így kikapcsolásra kerültek a közszolgáltatások. A vizet a közutakról hordják a családok. Az előre fizetős mérőóra a megállapított lakásfenntartási támogatást utalja az önkormányzat. Külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások nincsenek a településen.¹⁴

Lakásállomány-Magosliget-2020	db
Egyszobás lakások száma	10
Háromszobás lakások (a két és félszobásokkal együtt)	26
Kétszobás lakások (másfél szobásokkal együtt)	44
Lakásállomány	88
Négy és több szobás lakások (a három és félszobásokkal együtt)	8

Forrás: TEIR

KSH adatok a Nyitó adattáblából:

Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	62
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	27
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	84
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	33

1. térkép eladósodottsági térkép

¹⁴ Helyi Esélyegyenlőségi Program

Forrás: <https://portal.lechnerkozpont.hu/apps/fete/>

A tulajdonviszonyok zavarosak, nem hivatalos adát-vételekkel cseréltek tulajdonost az ingatlanok. Lakásállomány elfogadható, nincs életveszélyes ingatlan. Kerítés, udvari WC szinte mindenhol van. A kiskerteket nem művelik.

Sok a kártyás villanyóra, az áramlopás nem jellemző a településen, a szomszédból „vételezik” az áramot.

Vezetékes víz nincs mindenhol, közkutakról hordják a vizet.

A szociális tűzifát gyakran eladják, a fűtéshez szükséges fát lopással pótolják.

CSOK-ot 4-5 család tudta igénybe venni, magyar házakat vásároltak.

Szociális bérlakásra lenne igény, a kérdés, hogy milyen mértékű lenne az ingatlanok állagmegóvása.

A szolgáltatások (áram, víz, szennyvíz, gáz) elérhetőek a településen, de a tartozások miatt az ingatlanok jelentős részében nem elérhetőek, vagy be sem vezették.

Az önkormányzatnak három bérlakása van, a bent lakók nem fizetnek bérleti díjat, csak rezsit. Eladó lakóház, földterület jelenleg nincs.

Önkormányzatnak két üres telek és két üres ingatlan van a birtokában, emellett 5 üres, nem lakott ingatlan van a településen. 10 ingatlanról tudnak, ahol biztos, hogy nincs fürdőszoba.

A kóbor kutyák gondot jelentenek a településen.

Életveszélyes, lakott ingatlan nincs a településen, életveszélyes, nem lakott ingatlan 2 van a településen.

Lakástípusok (a lakott lakások tekintetében):	Lakások száma
életveszélyes házak	2
jelenleg nem életveszélyes, de kritikus állapotú házak, amelyeket nem érdemes felújítani	8
nem életveszélyes, de rossz állapotú házak, amelyek felújítással még egy időre lakhatóvá tehetők (kb. 10 év),	20-25
jobb állagú házak, amiket érdemes modernizálni	20

4. A lakhatási beavatkozási terv

4.1. A lakhatási szegénység fő problémái (1 oldal)

A fejezet tartalma

Legfőbb lakhatási problémák összegzése a szegregációt, a közmű ellátottságot (közmű elérhetősége, közműszolgáltatásokból kikapcsolt lakások), a lakásállomány javítását, a tulajdonviszonyok rendezetlenségét, az eladósodottság problémáit is érintve.

A fejezet célja, fő következtetései

Bár hivatalosan nincs szegregátuma (Törökszentmiklósi utat tekintik annak), de elhelyezkedését és jellegét tekintve Magosliget egy billegő zsáktelepülés. Polgármester asszony elmondása alapján az utóbbi években nő a lakosság száma, 2022. júniusában 330 fő, főként a születéseknek köszönhetően. Lakosság átlagéletkora 40-45 év, a lakosság mintegy 60 %-a aktív korú. Azonban az aktív korúak közül nagyon kevesen dolgoznak elsődleges munkaerőpiacon, de nem is céljuk, a közfoglalkoztatás, segélyek és támogatások biztosítja a legtöbb család bevételeit. Elhelyezkedésüket tovább nehezíti az alacsony az iskolai végzettség.

A településen hivatalosan nincs szegregátum, a magyar és roma lakosság vegyesen él a településen.

A településen egy utca halad át a Fő út, aszfaltozott, az egyetlen mellékutca a Törökszentmiklósi út még nem aszfaltozott.

Az áramszolgáltatás biztosított mindkét utcában, minden ingatlanban bekötésre került. Gázszolgáltatás szintén biztosított a településen, de az ingatlanok mintegy 35 %-ba van bekötve. Vízzolgáltatás és a szennyvízelvezetés szintén az egész településen biztosított, de míg a víz az ingatlanok 70 %-ban, a szennyvízelvezetés az ingatlanok 30 %-ban került kialakításra. Nincs pontos információ, hogy a tartozások miatt jelenleg hány ingatlannál nem érhetőek el ezek a szolgáltatások vagy a pénzügyi nehézségek miatt hány ingatlanba be sem kötötték a közműveket. A családok nagy részének van tartozása, de ezek mértéke és jellege (közüzemi vagy hitel) nem ismert, általában nem vallják be, szégyellik. Az önkormányzat a lakáscélú támogatásokat sok esetben, már közvetlenül a kártyás villanyórákra fizeti be. A lakások állapota „elfogadható”, lakott, de életveszélyes lakóház nincs a településen. Problémák általában tetővel, nyílászárókkal vannak.

A tulajdonviszonyok sok esetben rendezetlenek. Eladó lakóház, földterület jelenleg nincs.

A kóbor kutyák gondot jelentenek a településen. 10 ingatlanról tudnak, ahol biztos, hogy nincs fürdőszoba.

Család-lakáshelyzet mátrix: elsősorban a segítségre szoruló családokra koncentrálva

Családtípusok Lakástípusok	Teljes nyomorban élő családok	Minimális öfenntartási képességgel rendelkező családok	Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok	Adott lakástípusban a család helyzete szerint beazonosított családok száma összesen	Az adott lakástípusba tartozó családok száma összesen
azonnali életveszélyt jelentő lakás	-	-	-	-	-
rossz lakásállag, még nem életveszély, de nem érdemes rajta semmit csinálni	-	-	-	-	-
nagyon rossz állagú, de valami felújítással még egy ideig lakhatóvá tehető (5-10 év)	-	-	-	-	-
olyan lakás, amit érdemes felújítani, modernizálni	-	-	-	-	-
Adott családtípusban a lakhatási helyzet szerint beazonosított családok száma összesen	-	-	-	-	-
Az adott családtípusba tartozó családok száma összesen	-	-	-	-	-

4.2. Fő beavatkozási irányok kijelölése és prioritizálási szintek leírása (2 oldal)

CSOK-ot 4-5 család tudta igénybe venni, magyar házakat vásároltak (közfoglalkoztatásra igényelték), a költözések nem okoztak feszültséget. A településnek nincs szociális bérlakása. A szociális bérlakásokra nyitott az önkormányzat, szükség lenne rá a településen, de szeretne részt venni a családok kiválasztásában, hátrányos helyzetű magyar családokat is szeretnének bevonni.

Emellett figyelmet kell fordítani a lakások fenntartásainak a biztosítására is és a családokat is képessé kell tenni a lakhatásra, mind a gyermekeket, mind a felnőtteket:

- több háztartás esetében a meglévő házak felújítása, állagmegóvása,
- porták rendbetétele, kiskertek művelése,
- tulajdonviszonyok rendezése

Családok adósságkezelése, közműtartozások rendezése az egyik alapfeladat, mivel a tartozások, az eladósodás jelentős gátat szab az előre lépésnek. Ezzel párhuzamosan az eredmények fenntartásához szükséges a munkaerőpiacról önhibájukból kieső aktív korúak munkaerőpiaci képességek fejlesztése, erősítése.

A többgenerációs munkanélküli és közfoglalkoztatási minta „legyőzése” érdekében pedig elengedhetetlen a képzettség szint emelése, amit szükséges lenne már a legkisebb korban óvodában, iskola alsó tagozatában kell megkezdeni, párhuzamosan a szülői „fejlesztéssel”.

Lakhatási programok:

- közműszolgáltatásokba való be-, visszakapcsolás támogatása elsősorban az áramszolgáltatás tekintetében. Az áramszolgáltatás esetében előrefizetős villanyóra felszerelése. A lakások többségében nincs víz.
- magántulajdonú házak felújításának támogatása. A javításokra, felújításokra nagy az igény. Részvételi, együttműködési szándék és önerő felmérése

Bérlakásfejlesztés tekintetében

- Krízislakások kialakítása: nem merült fel a szükségessége.
- Bérlakások kialakítása a településen belül mobilizálható családoknak: elsődleges célcsoport a jobb jövedelmi helyzetű, rendszerezett életvitellel rendelkező szülőiktől elköltözni akaró fiatal családok.

Lépcsőzetes mobilitás kialakítása: nincs adat.

Más településen kialakított bérlakásokba történő mobilizálás: nincs adat.

Stabilizálás

Szoft programok:

- adósságkezelés elindítása és folyamatos kiterjesztése
- háztartásgazdálkodást, pénzbeosztás tudatosságát javító program
- foglalkoztatást segítő, megerősítő programok

Stabilizálás

- magántulajdonú lakások fejlesztése (település egésze)
- legszükségesebb karbantartási munkák végzése (település egésze)
- lakások komfortosítása, felújítása (szegregátum lakásainak többségében)

4.3. Bér lakásfejlesztés beavatkozási terve (3-4 oldal)

A bér lakásfejlesztés nagyságrendjét helyben módosító tényezők:

- Magosliget közlekedési összeköttetései: a településen a VOLÁN busszal érhető el a járási székhely, vasút nincs, a település zsáktelepülés, céges járatok nem közlekednek (a településre az jár aki itt lakik, vagy itt dolgozik).
- Sajnos a térségben nincs jelentősebb növekedési centrumot jelentő település.
- helyi gazdaság fejlesztését szolgáló beruházások: mezőgazdasághoz kapcsolódó foglalkoztatás megerősítése, helyben működő vállalkozások nem tudnak folyamatos munkalehetőséget biztosítani Magosligeti lakosoknak.
- helyben rendelkezésre álló közműinfrastruktúra: a közművek biztosítottak, de a tartozások miatt az ingatlanok jelentős részéből kikötötték (tartozások mértékéről és jellegéről nincs pontos információ).
- megvásárlandó ingatlanok tulajdonviszonyai rendezettek-e: rendezetlenek a tulajdoni viszonyok.
- uzsoráról nem tudnak, boltocskázást valószínűsítik, de csak a településen élők „elejtett szavaiból”, a cigarettacsempészet és az ukrán áruk árulása a háború miatt visszaesett.
- szociális szolgáltatások: korlátozottan, érhetőek el a településen.
- településvezetés érdekelt a lakosság megtartásában, polgármester asszony lehetőség szerint akit csak lehet fel vesz közfoglalkoztatásba, annak érdekében, hogy senki ne maradjon ellátás és jövedelem nélkül.

A lakhatási beavatkozási terv főbb lépései Magosligeten:

- Önkormányzat, oktatási intézmények együttműködésének további mélyítése, erősítése a településen élő családok élethelyzetének javítása és felzárkózásuk segítése érdekében.
- A szociális bér lakás program, a lakhatási beavatkozással kapcsolatos folyamatos fejlesztés önkormányzattal együttműködve (önkormányzat nyitott a fejlesztésekre).
- Magántulajdonban lévő leromlott ingatlanokon állagjavítási munkálatainak elvégzése, a tulajdonosok bevonásával (nyílászáró, burkolat, tető, csatorna, kiskert).
- A leromlott állagú ingatlanok folyamatos felmérése, a javításokhoz szükséges feltételek megteremtése (anyag, eszköz és szakember).
- Támogatás esetén szociális bér lakások építése a településen.
- A családok adósság és jogi problémáinak kezelése.
- A településen élő családok akut szociális problémáinak feltárása és lehetőség szerint kezelése.
- A munkaerőpiaci kompetenciák fejlesztése, az alacsony jövedelmű, főként közfoglalkoztatásban dolgozó munkavállalók legális és nyílt munkaerőpiacra történő kivezetése.

- Mentorálással, folyamatkíséréssel, szükség esetén szakember bevonásával karbantartási munkálatok elvégzése a tulajdonosok bevonásával, az érintett ingatlanok esetében.
- A lakhatási szociális munka elvégzésére szociális munkás szakember biztosítása.
- A lakhatási beavatkozással érintett családok mentorálása, szociális munkával történő támogatása.
- További szociális bérlakások kialakítása esetén szabályrendszer áttekintése, szükség szerinti módosítása az önkormányzat munkatársainak az együttműködésével.
- További szociális bérlakások kialakítása esetén a programba bevont családok folyamatos mentorálása, bevonásuk a soft programokba, szolgáltatásokba.
- A szociális bérlakás programba bevont családok közösségfejlesztése, a szomszédsági együttműködések kialakítása.

Bérlakás beavatkozások tervezését segítő mátrix: igények és lehetőségek szerint kialakítható megoldás típusok

	Településen belül meglévő lakás	Új lakásépítés településen	Mobilizáció (településen kívüli lakás)	Összesen
Lakottan veszi meg a program a család lakását és felújítja (a család benne marad)				
Üres lakást vesz a program				
A létrehozott bérlakásba olyan család költözik, akinek a megszűnt a lakhatása (lebontják, kilakoltatták)				
Túlzsúfolt lakásból szétköltöző család költözik be				
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, de a program nem veszi meg a lakást				
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, és a program megveszi a megüresedett lakást				
Összesen				

5. Opcionális kiegészítő fejezet

Amennyiben a beavatkozási terv megvalósításában fontos további szervezeti együttműködés, vagy olyan, kifejezetten a településre jellemző kockázatok társulnak hozzá, amelyeket a fenti tematikus fejezetekben nem lehetett körbejárni, szükséges lehet egy kiegészítő fejezet írása.